

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 320/2025-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a zo sudcov Petra Molnára a Petra Straku (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], t. č. [REDACTED], proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2Tos/154/2024 z 12. februára 2025 takto

rozhodol:

- Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**
- Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav

- Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. mája 2025 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 50 ods. 6 a čl. 152 ods. 4 ústavy, čl. 17 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 7 ods. 1 a čl. 8 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením krajského súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Žiada zrušenie napadnutého uznesenia, vrátenie veci krajskému súdu na ďalšie konanie a priznanie náhrady trov konania.
- Rozsudkom Okresného súdu Prievidza bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania pokračovacieho zločinu úverového podvodu, za čo bol odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 68 mesiacov, ako aj trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 18. októbra 2023.
- Dňa 30. júla 2024 podal sťažovateľ návrh na povolenie obnovy konania, ktorý ustanovený právny zástupca doplnil podaním z 19. augusta 2024. Povolenie obnovy konania požadoval so zreteľom na skutočnosti, pre ktoré by bol pôvodne uložený trest v zrejmom nepomere k stupňu nebezpečnosti pre spoločnosť alebo k pomerom páchatel'a, resp. by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu. Uvedené požadoval s ohľadom na novelu Trestného zákona, podľa ktorej malo dôjsť k podstatnému zníženiu trestnej sadzby. Okresný súd uznesením sp. zn. 1Nt/30/2024 z 30. septembra 2024 návrh sťažovateľa zamietol.

4. O podanej sťažnosti sťažovateľa rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že ju zamietol, pretože nie je dôvodná. Krajský súd v napadnutom rozhodnutí poukázal na to, že dôvodom obnovy konania nemôže byť každá nová skutočnosť alebo dôkaz, o ktorých sa súd dozvie, ale len taká, ktorá je spôsobilá ovplyvniť rozhodnutie o vine a treste. Zdôraznil, že akákoľvek legislatívna zmena zákona (aj priaznivejšia pre odsúdeného), ktorá nastala až po právoplatnosti meritórneho rozhodnutia v pôvodnom konaní, nie je dôvodom na obnovu konania. Podstatou obnovy konania je naprávať možné skutkové omyly, ale pri zmene zákona sa zmení zákon, nie skutok.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ v podstatnom namietal, že s účinnosťou od 6. augusta 2024 došlo k výraznej úprave trestnej sadzby. Zatiaľ čo súd bol pri rozhodovaní viazaný trestnou sadzbou v rozpätí 5 až 12 rokov, podľa novej právnej úpravy by pri spôsobenej škode 153 067,51 eur bola stanovená trestná sadzba 2 až 6 rokov. Argumentuje formalistickým prístupom zo strany súdov a porušením zásady retroaktivity miernejších trestných zákonov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práv sťažovateľa nezohľadnením novelizácie Trestného zákona pri posudzovaní návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania.

7. Ústavný súd dospel pri predbežnom preskúmaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa k záveru, že táto je zjavne neopodstatnená, a preto je ju potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). O zjavnej neopodstatnenosti návrhu pritom možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok relevantnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03).

8. Sťažovateľ bol právoplatne odsúdený na 68 mesiacov trestu odňatia slobody, a to v zmysle § 222 ods. 4 Trestného zákona (v znení účinnom v čase rozhodovania) pre trestný čin úverového podvodu, ktorým bola spôsobená škoda 153 067,51 eur (t. j. značná škoda v zmysle § 125 ods. 1 Trestného zákona). Podľa tohto ustanovenia sa trest ukladá v rozpätí trestnej sadzby 5 až 12 rokov. Z rozsudku zároveň vyplýva, že sťažovateľovi bol uložený súhrnný trest (aplikovaný bol § 38 ods. 5 Trestného zákona – zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby o jednu polovicu), pričom zároveň súd aplikoval § 39 ods. 2 písm. d) Trestného zákona – teda mimoriadne znížil trest v konaní o uznaní viny a prijatí trestu.

9. Podľa § 2 ods. 1 Trestného zákona upravujúceho časovú pôsobnosť sa trestnosť činu posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší. Trestný zákon pripúšťa použitie neskôr

účinnnej právnej úpravy, musí však byť splnená podmienka, že to je pre páchatel'a priaznivejšie, a zároveň možno aplikovať len takú priaznivejšiu právnu úpravu, ktorá bola účinná najneskôr v čase rozhodovania v trestnej veci. Inak povedané, ak došlo k zmene právnej úpravy (akokoľvek pre odsúdeného priaznivejšej) po vydaní rozhodnutia vo veci, takáto právna úprava logicky nemôže byť vo veci odsúdeného použitá. Uvedené však zároveň nie je ani dôvodom na obnovu konania, ako správne uviedol v napadnutom rozhodnutí krajský súd, a to okrem iného s poukazom na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. Tpj 44/2023, z ktorého vyplýva, že podmienky obnovy konania sa netýkajú zmeny právneho stavu (teda zákonných podkladov posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu). Zmena Trestného zákona, na ktorú sa sťažovateľ v návrhu na obnovu konania odvolával a ktorou zároveň odôvodnil svoju ústavnú sťažnosť, nadobudla účinnosť až po rozhodnutí v trestnej veci sťažovateľa, a preto táto nemôže mať a nemá vplyv na výšku trestu odňatia slobody, ktorý bol sťažovateľovi uložený.

10. Aplikácia § 405a Trestného poriadku v okolnostiach posudzovanej veci zrejme neprichádza do úvahy, pretože (a to napokon netvrdil ani samotný sťažovateľ) vo veci nedošlo k zániku trestnosti činu.

11. Napokon ústavný súd poukazuje aj na odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu, kde tento poukázal na skutočnosť, že ani pri aplikácii novej právnej úpravy by v skutočnosti nemuselo dôjsť k úprave trestu, keďže v prípade sťažovateľa ide o pokračovací zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona sčasti dokonaný, sčasti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona spáchaný formou účastiťva podľa § 21 ods. 1 písm. b) a d) Trestného zákona, kde je možné uložiť trest odňatia slobody na 2 až 8 rokov.

12. Ústavný súd dospel k záveru o ústavnej udržateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu, a preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol.

13. Ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom prichádza do úvahy len v prípade, ak nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (§ 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Táto podmienka splnená nebola, a preto ústavný súd žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu nevyhovel. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, stratilo opodstatnenie rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. mája 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu